

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на розі вулиць Прічард і Мек'Грегор, у Вінніпегу, Мані.

Передплата на рік \$4.00

Адреса.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НОВИЙ СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ.

Українська буржуазія в Галичині допомагає польській шляхті добивати українських робітників і селян.

Страшні виступи наслідки до нас з поневоленої Східної Галичини — виступи, яким не хочеться вірити, але які говорять нам про один злочин польської шляхти, як про довершений факт. Польсько-шляхетська поліція розв'язала у Львові Центральний Робітничо-Селянський Комітет Допомоги Жертвам Повені, арештувавши його голову, П. Крайківського, та касієра, Володимира Сорочевича, як також члена Комітету й редактора "Світла", Хабу.

Перед розв'язанням Комітету поліція тягала та випитувала всіх його членів, звільняла, потім знову тягала до поліції, переводила односторонньо туди в кожного з них. Поліція забрала всі книги Комітету й зажадала, щоб Комітет передав їй всі гроші, що в нього залишилися ще не роздані жертвам повені. Коли-ж Комітет категорично відмовився це зробити, поліція арештувала провідних членів Комітету, сподіючись, що вони налякаються арешту та віддадуть гроші польсько-шляхетсько-ундівському комітету. Але даремні сподівання поліції й тих, що нацькували поліцію на такий крок.

Чому поліція розв'язала Робітничо-Селянський Комітет Допомоги Жертвам Повені? Чому вона хоче заборонити українському працюючому населенню Радянської України, Канади й Злучених Держав дати кусок хліба голодуючому населенню Підкарпаття, прикрити його від холоду, вижити його хоч доки весняне сонце не загіє? Хто є головним винником того, що польсько-шляхетська поліція пустилася на такий скандальний крок? Нарешті, чому вона розв'язала Робітничо-Селянський Комітет аж після трох місяців його існування?

На ці питання ми відповімо тут не тільки на основі своїх власних правильних висновків, але й на основі заяв галицької робітничої й селянської преси та головню на основі щойно отриманих найновіших повідомлень з Галичини.

ПРОВОКАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПАНІВ.

Ще в 148. числі "Укр. Роб. Вістей" (з 10. грудня), в редакційній статті п. н. "Справжні вороги українських працюючих мас", писали ми, що львівське "Діло", орган українських панів, адвокатів та директорів, розпочало провокаційну кампанію проти Робітничо-Селянського Комітету, нацькуючи на него польську поліцію під претекстом, неначе б їй допомогла, яку дає Робітничо-Селянський Комітет "могла би мінитися зі своїм призначенням і могла би бути вжита на цілі, котрі не мають нічого спільного зі запобіганням акціям".

Це, як кажуть Росіяни, був перший "тонкий намір на тодішні обставини" українських хривів. Цєю провокаційною заявою "Діло" виразно натякнуло польській шляхті, львівському веводі, до якого його редактори ходять на равіти, щоб вони перестали панькатися з Робітничо-Селянським Комітетом та заборонили йому нести допоміжну акцію.

Зараз же після цієї заяви "Діла" львівська польська преса зняла крик, що Робітничо-Селянський Комітет провадить більшовицьку пропаганду, й почала кликати поліцію, щоб вона заборонила акцію цього Комітету. У своїх погромницьких закликах польська преса просто покидалася на заяву "Діла", мовляв: поліція, за чим ти слідиш, хіба не бачиш, що самі Українці тобі вказують на те, що той Комітет треба розігнати?

Чому польська шляхта і її українсько-хривівські наймити з УНДО зробили таку подлу роботу й то аж після трох місяців існування Робітничо-Селянського Комітету? Чому вони його не закрили зараз, як він сформувався?

Прийняти тут ось які: ні польська шляхта, ні промислові діри з УНДО ніколи не сподівалися, що Робітничо-Селянський Комітет зможе розвинути таку широку кампанію допомоги. Польські і українські пани були певні, що Робітничо-Селянський Комітет не буде мати грошей, бо де-ж він їх візьме? Це-ж все бідність! Пани не вірили, що український робітник і селянин чи то в Галичині, чи в Канаді, чи в Злучених Державах відіме від власного рота кусок хліба і дасть на ратунку своїх нещасних братів; лідери з УНДО не сподівалися, що після того, як вони у своїх органах, "Ділі", "Свободі" і "Новому Часі" так подло нападвали на працююче населення Рад. України і на радянську владу, Радянська Україна проте відгукнеться на допомогу потерпілим. Коли-ж уніці почули, що трудящі Радянської України розпочали широку кампанію збирання жертв для потерпілих від повені, вони надіялися, що радянські організації свою допомогу передадуть тому панському польсько-українському комітету, щоб він її дівав.

Коли-б таке було сталося, то це було-б дуже на руку промисловцям українським панам і відпанкам. Вони тоді гуля-б, бо й самі мали-б добре коло чого поживитися, ну, і для людського ока, дали-б дешо населенню — не тому, щоб йому справді допомогти, але тому, щоб за цей чужий кусок хліба купити собі в населення голоси в часі виборів. Коли-б так справді було шло, як УНДО собі уявляло — то воно було-б горою, а Робітничо-Селянський Комітет, не маючи що ділати між потерпілими, був би цілком збанкрутував.

НАДІ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКИХ ВОРОГІВ НА УКРАЇНСЬКО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ НЕ СПРАВДИЛИСЯ.

Та не так сталося, як гадалися. Перед населенням збанкрутував якраз ундівський комітет, який не тільки не дістав грошей, щоб можна було й самому поживитися й втрачені впливи серед населення для себе придбати, але втратив навіть свою самостійність, злучившись з польсько-шляхетськими урядови-

ми комітетами. Робітничо-Селянський Комітет, навпаки, розвинув широку кампанію допомоги. Позаснувавши комітети повітові й сільські, він зблизився з самим населенням і через ці місцеві комітети, які склалися з найбідніших селян і робітників, з самих потерпілих, він дівав допомогу, що почала наспівати з Радянської України, із Злучених Держав і Канади.

Коли українські й польські пани побачили, що довкола Робітничо-Селянського Комітету гуртуються всі повітові й сільські комітети, що фонди напливають зі всіх сторін, також і від місцевого населення, а панські комітети в той самий час не мають навіть на равіти — вони народили крику, почали видавати провокаційні заяви, аж доки не натроюдили поліцію. Польська поліція не є з тих, що її треба довго агітувати. Вона, як скажений пес, аби тільки його спустити з ланцюга, а він вже вцепиться зубами в людське тіло — накинлася на Комітет.

Треба ще додати, що й час тепер в Польщі такий, що допоміжна акція Робітничо-Селянського Комітету подвійно не бажана ні польській шляхті, ні ундівцям. В Польщі розв'язано й сейм і сенат та саме тепер відбувається на всіх землях під Польщею передвиборча гарячка. Саме тепер наступає там такий час, коли поліція пакуватиме в тюрми і виборців і кандидатів робітничо-селянських організацій. І вона почала вже це робити від найвпливовішого робітничо-селянського тіла. Вона розв'язала Робітничо-Селянський Комітет і заборонила йому давати допомогу голодуючому населенню Підкарпаття. А що той Комітет складався з представників робітничо-селянських організацій, то своїм подлим поступком поліція має на меті відітати робітничо-селянським провідникам доступ до трудящих мас.

Позбавляючи Комітет можливості провадити допомогу, поліція зажадала від него грошей. Ця нечувана ніде в світі нахабна вимога також зроблена з тим розрахунком, щоб за одним замахом вбити двох зайців: перше — поліція хоче відсратити від Комітету ті гроші, які склали трудящі Рад. України та українські робітники й фермери в Канаді й Злучених Державах; друге — відітати ці гроші польським старостинським комітетам для виборчої пропаганди, а не для того, щоб вони дали їм потерпілим.

ТРЕБА БОРОТИСЯ ПРОТИ ШЛЯХЕТСЬКОГО НАХАБСТВА.

Наші львівські товариші, члени Робітничо-Селянського Комітету Допомоги Жертвам Повені, пішли за грати, але грошей польській поліції не дали. Не дали й не дадуть. Вони знають страшне положення бідняцького населення Підкарпаття. Вони знають, що ці гроші складали українські працюючі маси із своїх нужденних тяжко зарплатованих заробітків, то му рішили грошей поліції не дати. Тюрмою їх польська шляхта не залікає. На місце тих, яких польська шляхта замкнула, придуть інші й продовжатимуть роботу Комітету. Бо як тільки Комітет розв'язано, селянська газета "Наше Слово" зараз же проголосила, що вона приймає жертви для потерпілих від повені; Робітничо-Селянська організація, Сель-Роб. й Центральний Комітет, зараз же після розв'язання Комітету Допомоги видав від себе відзив до селян і робітників західно-українських земель, закликаючи їх до боротьби "за право боротися з голодом".

Ми по цей бік океану також не сміємо залишитися глухі й байдужі до цього нечуваного же нахабства польської шляхти і її українських наймитів. Ми не чуємо же такого подлого вчинку, щоб влада заборонила одному з робітників дати кусок хліба другому, в якого шафена стихія забрала останню дрібку хліба, бодаючи й дах над головою.

Коли в 1921 році радянську країну навістила страшна посуха, то радянська влада дала широку спроможність американським добродійним організаціям під проводом нинішнього міністра торгівлі Злучених Держав, Гувера, розвинути якнайбільшу допоміжну акцію, повідкрити у всіх голодуючих місцевостях свої осередки й т. н. Радянська влада дала якнайбільшу свободу діяльності Нансенові, представникові міжнародного Червоного Хреста, провадити допоміжну працю, і дати по всіх закутках Радянських Республік і рятувати голодуючих. Радянська влада не дивилася на те, що це організації буржуазні й можуть свою роботу серед населення використати на шкоду радянській владі, хоч вона тоді після чотиримісячного горожанського війни була дуже слаба.

А польська шляхта заборонила давати допомогу голодуючому населенню Підкарпаття. Польська шляхта, яка знищенням лісів, занедбанню річок і їх берегів, шаленою рабівничою політикою довела до того, що катастрофа з такими страшними наслідками стала можливою в Галичині, хоче тепер ще й до решти знищити українське населення Підкарпаття, щоб відатк його землі коблонізувати підсудцями. І в цьому польській шляхті допомагають українські-продажні діри, попи, адвокати, кооператори, вся та зряга, що купиться в організації УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання).

Проти цього нечуваного злочину треба заарештувати перед цілим світом. Треба вдарити на адрям. Треба сказати всім, хто має вуха, щоб чути, очі, щоб бачити й розум, щоб думати — що польська влада хоче голодом і холодом виморити українське трудове населення Галичини і що робить вона це цілком розраховано і з розумом — щоб швидко спольонувати українські землі.

ЧУЖОЗЕМНІ ДЕЛЕГАЦІЇ В КИЇВІ.

В Києві недавно перебувало кілька чужоземних делегацій.

Шведська робітничо-делегатія одвідала низку підприємств і культурних установ. На тютюнової фабрики делегатів привітала робітниця, що працює на виробництві понад 50 років.

Англійська кооперативна делегатія одвідала кооперативний інститут, сільсько-господарський музей та інші наукові заклади. Делегатія відвідала також Вукопспілку, де відбулось урочисте засідання. Членкиня делегатія Руан, відповідаючи на промову голови Вукопспілки Генкіна, сказала: "Ми заздрили вам на всілякі умови роботи. Ви перемогли всі труднощі на своєму шляху, а нам ще доводиться боротися не тільки з капіталістами, але й з реформістами, що перебувають у наших лавах і гальмують нашу роботу. Ваші досягнення цілком залежать від того ентузіазму, який ми спосте-

ПРО ДЕВ'ЯТИЙ ЗІЗД ТУРФДІМ.

Під обговорення всего членства ТУРФДІМ.

Десятый Зізид ТУРФДІМ вже проголошено, обіжник і інструкції в цій справі вже-всім відділам розіслано і тепер лишається використати цей короткий час для відповідної підготовки.

Всі відділи й товариства ТУРФДІМ повинні добре передискутувати програму зізду і до всіх точок ухвалити свої пропозиції. Добре було-б хоч на короткий передзіздовий час розпочати в пресі обговорення хр. деяких головних точок. У нас є багато внутрішніх організаційних справ, які дошкують нас, як черка на людському тілі, у нас є багато загальних робітничо-фармерських справ, які варто-б порушити на сторінках преси ще перед зіздом, а потім вирішити на зізді.

Робота Товариства Українськй Робітничо-Фармерськй Дім дуже розгалужена, розпорошена. Сама організація поділяється аж на три частини: на загально-головну, на Жіночу Секцію й Секцію Молоді. Потім йдуть ще драмгуртки, співагуртки, оркестри, діточі школи, танцюристи, освітні комітети, організації й часто самі ті гуртки не знають, під чим юридичною вони підлягають.

Всі ці розгалуження неминучі, коли ми хочемо, щоб наша організація задовольняла хоч приблизно вимоги українських трудящих мас. Але кропити той, що діяльність в цих галузях не провадити як слід, що ті роботи нема кому доглянути, що у нас брак досвідчених товаришів, що у нас звальюють роботу на одиниць.

Значить, нам знову треба вчителів, інструкторів, руководителів, дріфтєрів. Минулий Вищий Освітній Курс задовольняв на якийсь час вимоги організації, але не на довго. Організації зростають, вимоги збільшуються. У нас зараз є недостатка шість — сім вчителів, яких ми не маємо де взяти. За кілька місяців це число подвоїться. Отже-ж нам треба подбати про Вищий Освітній Курс.

Як відомо вже всім відділам ТУРФДІМ і Р.З.Т. — Вищий Освітній Курс розпочатий 1. лютого 1928 року. Мав він розпочатися 1. листопада 1927 р., однак через ріжні перешкоди, головню через брак фінансів В.О.К. прийшлося відкласти на три місяці пізніше. Може не відібється уямо на самому курсі, але іншої ради не було.

За літа не було зібрано доста-

точно фондів, а в осені всю увагу було звернено на кампанію допомоги жертвам повені в старому краю.

Що-ж тепер лишається зробити що-до В.О.К.? Лишається зробити дві головні речі: перше — подбати про його фінансове забезпечення, друге — подбати, щоб на В.О.К. були прислані найкращі й найсвідоміші працівники організації. Про ці дві речі повинні подбати всі відділи ТУРФДІМ, як також Р.З.Т. Це треба робити тактично негайно, бо до лютого лишилося всего тільки один місяць. Навіть менше, якщо пожитим було-б, щоб всі курсанти були в Вінніпегу що найменше тиждень перед розпочаттям В.О.К.

Чому? Для цього є дві причини: перша — бажанням є і корисним для самих курсантів, щоб вони були присутні на зіздах наших організацій, щоб взяли у них активну участь, бо це буде їх практичним вступом до школи.

Приглануться, як відбувається зізд, як переводиться, як здаються звіти, як працюють комісії й переводять ухвали — це є наука для курсантів, дуже добра наука, бо-ж вони й того їдуть вчитися. Закладаючи В.О.К., наші організації мають на меті виховувати не якихсь теоретиків, але досвідчених робітничих організаторів, які в першу чергу знали-б і інших вчили-б, як треба переводити збори, як треба провадити в організації секретарку, рахунки, як закладати й провадити школи, драмспівагуртки, оркестри.

Освітня й культурно-мистецька праця — є ядром нашої організації. Доки ця праця не буде поставлена як слід, доти наша організація, її відділи місяцями не знатимуть, для чого вони існують і, справді, вони не будуть існувати, тільки живити.

Отже великою хвилюю в наших організаціях є брак самодіяльності членства. У нас переважно скидається всю роботу до виконання на заряд, та одиниць везали. А це є в самій основі неправильно. Але ми це поговоримо в наступному числі "У.Р.В.", а тепер просимо наших робкорів, секретарів зарядів та працівників організації взагалі висловити свої думки що до нашої організації й програми наближаючого зізду.

М. Штупельський, секретар Ц.В.К. ТУРФДІМ.

ганізацій західно-українських земель створився у Львові Головний Робітничо-Селянський Комітет Допомоги Жертвам Повені, в склад якого увійшли між іншими представники й нашої партії Сель-Роб. Роб-Сель Комітет взяв на себе завдання повести цю боротьбу з голодом. На заклик Комітету відгукнулись негайно селяне й робітники прочих українських земель та українська трудяща еміграція. Поплили сотні тисяч золотих від західно-українських трудящих, від селян і робітників Радянської України та від американських і канадських робітників і фермерів. Сотні тисяч золотих з призначених Роб-Сель Комітетом фондів дійшли вже до рук найбідніших жертв повені, про яких ніхто інший не подбав. Дашші сотні тисяч золотих мали піти до роздлу в найбідніших днях.

Коли Роб-Сель Комітет нахитався у самому розпорі своєї роботи, тоді несподівано приходить заборона з боку урядових чинників. 24-го листопада львівська поліція заборонила Роб-Сель Комітету вести дальшу допоміжну акцію.

Це нечувана в історії подія. Влада відбирає селянам і робітникам право боротися з голодом! І це стається в такім часі, коли вже ричерналися всі запаси поживи, що залишилися були ще від повені, коли впадіння й настали люті морози, коли голодом хоробі дєсяткують підкарпатське населення, коли це саме населення потребує якраз якнайвддатішої допомоги! Капіталістам вільно грабувати карпатські ліси, капіталістам вільно коштом моголів і поту підкарпатських селян і робітників золотом набивати свої кишені, немає кому заставити цих самих капіталістів перевести регуляцію гірських річок і потоків, але-ж за селянам і робітникам відібрати право боротися зі страшними наслідками повені, яку ніхто щийні не завинив, як ці самі капіталісти!

Товариші! Селяне й Робітничі! Ви, що потерпіли від повені, не можете так відібрати собі право користати з матеріальної допомоги Ваших братів!

Ви, що спішили з допомогою Ваших братів, не можете дати відібрати собі право вести дальшу боротьбу з голодом! Всі Ви разом якнайрешучіше протестуйте проти цієї заборони селянсько-робітничої боротьби з голодом та разом з нашою партією Сель-Роб ставайте до безупинної боротьби: За наше право боротися з голодом!

За повне повернення шкід від повені! За повне звільнення від податків пошкоджених черз повені! За землю без викупу! За селянсько-робітничий уряд!

Центральний Комітет Українського Селянсько-Робітничого Соціалістичного Об'єднання (Сель-Роб).

ЗА ПРАВО БОРОТИСЯ З ГОЛОДОМ.

Нині мстимо відзиву Центрального Комітету Українського Робітничо-Селянського Об'єднання в Галичині, видану ним до працюючого населення Західної України з приводу розв'язання польською владою у Львові Головного Комітету Допомоги Жертвам Повені. Мстимо й лише, як вірше боротьби трудящих Західної України проти нечуваного злочину польської поліції. Наш Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені також не обійде цієї справи мовчанням і в найближчих днях розіслє інструкції в цій справі всім українським робітничо-фармерським організаціям в Канаді.

Редакція.

Селяне й Робітники Західно-Українських Земель!

Три місяці вже минає, як наше Підкарпаття навістила одна з найстрашніших катастроф повені. Після небувалих зливних дощів виступили з берегів усі гірські річки й потоки та свої мутними водами затопили карпатські долини й підгірські низини. Розбурхані водні хвилі й безстрашні понесли на своїх хребтах нужденне майно найбільших нуждарів нашої землі.

Плоди могозольної праці цілих людських поколінь в одну мить зруйнувала дика стихія. Поля, дуби й сіножаті занесені ріяком і замулені, хатини розвалені й підмочені, хліб і пашу понесла вода, а з ними разом худобу й людське життя. Довкола звалища й одна руїна, а серед них підкарпатське селянське й робітничє населення, позбавлене варстатів праці, обідране, голодне й зморене ріжними хворобами.

В такому стані найшлися свогдня нещасні жертви грабункової капіталістичної господарки. Лісові барони й дере-

вельні спекулянти, гнаї нещасного жадобою зисків, обдерли гірські вершини з лісів, з цієїодинокої запори проти водної стихії.

Буржуазний лад стоїть по боці цих баронів і спекулянтів, бо не важить він заставити їх віддати хоча-б малу частину їхніх непомірних зисків на регуляцію гірських річок і потоків. За цю жадобу зисків нещасних капіталістів, за їхню грабункову господарку платити тепер підкарпатська біднота голодовими муками і своїм життям.

Чи могли свідомі селяне й робітники спокійно й безчинно приглядатися тому, як сотні тисяч їхніх братів загибає від голоду й холоду? Чи не було це їх право й обов'язок нести й організувати матеріальну допомогу цим нещасним жертвам повені й капіталістичного ладу? Чи справа єдності трудящих не наказувала їм повести рішучу боротьбу з голодом?

За ініціативою всіх неугодових селянських і робітничих ор-

ВИРОБЛЕНО 6,500,000 ЦЕНТНЕРІВ ЦУКРУ.

На 20. листопада українські цукроварні виробили понад 6 з половиною мільонів центнерів цукру. Цукроварна кампанія відбувається цілком нормально. Деякі заводи вже закінчили виробництво. Перевироблено 46,000,000 центнерів буряків, що становить около 62 відсотків намиченої до перероблення сировини.

3,250 БІБЛІОТЕК.

Нині на Україні провадиться інтенсивну роботу для комплексування масових бібліотек, що Іх Наркомос надіслав як подарунок селянським будинкам, школам, клубам та інш. культурно-освітнім установам. Бібліотеки намичено надіслати до двох селбудинок на кожний район, всім робітничим клубам, політосвітним установам національних меншостей, школам та українським селянам по інших республіках. Всього буде розіслано 3,250 бібліотек.